

פרק בראשית

כ' ביום אכלך ממנו מות תמות (ב, יד)

אחד העונשים החמורים, שבאו לעולם עקב אי קיום רצון ה', הוא קצר שנות החיים של האדם.

אדם הראשון היה אמר לחיות אלף שנים, אך ח' תשע מאות ושלשים שנה.

רמז למספר שנות חייו, גם לשיבת שבטייה נתקצרו, ניתן למצוא בתהלים. דוד המלך אומר (צ, ד): "כ' אלף שנים בעיניך כיום אתמול כי עבר ואשמורה בלילה" - אלף שנים שלנו נחשות אצל הקב"ה כיום ועוד אשמורה של לילה. כמה שנים הוא היום, וכמה האשמורה? תשע מאות ושלשים שנה הוא ה"יום", ושבעים שנה - אשמורת הלילה.

הקב"ה אמר לאדם הראשון: "כ' ביום אכלך ממנו מות תמות" - בסוף היום של הקב"ה, כלומר לאחר תשע מאות ושלשים שנה, נפטר אדם הראשון.

לכתחילה, היו גם שאר בני האדם אמרו לחיות אלף שנים, אך בעטיו של החטא התקצרו שנות החיים, ועתה "מי שנותינו בהם שבעים שנה אם בגבורת שמותם שנה"...

כי האדם עתה קצרים ומעטים, בשל החטא. "שנה יהיו" - אמר דוד המלך, וסביר רשי' - שנות חי' האדם מעתים כשנת תנומה, שנות דור עכשו הנם שבעים שנה בלבד. ('שינה' רמזת דока למספר שבעים, כמו שנאמר "שיר המעלות בשוב ה' את שיבת ציון היינו כחלמים", ועל גłówות בבל נאמר הפסוק, וגולות זו הייתה שבעים שנה). ממשיר דוד המלך ואומר: "כ' כל ימינו פנו בעברתך" - מרבית שנות חיינו פנו ואבדו, נגוזו בשל עברתו של הקב"ה, בשל חטא האדם.

ה"אור החיים" הקדוש ממשיל על כך משל: מלך אחד חלק לעבדיו אבני טובות לצורך עבודן. הוא נתן להם שלוש מאות אלף אבני, ומשך הזמן של העבודה היה אמר לחיות אלף שנים. אמרו העבדים - אלף שנים זה זמן ארוך מדי! ולא בצעו את המוטל עליהם. אמר המלך - אם כך, מהיומם יקבלו רק מעט אבני לעבוד, רק עשרה אלפיים ולא יותר, אךמשך הזמן שיוקצב להם יהיה רק שבעים שנה, שבסיום יצרכו לתת דין ווחשבו על מה שעשו. אולי כך יהיה לאנשים השכל והתבונה להזדרז ולעשות את צווי המלך, ולא לבזבז את הזמן לריק.

הקב"ה מיעט את שנות חי' האדם, ומעט את דרישות- ההספק בהתאם, אולי כך ישכיל האדם להבין, שעליו לנצל כל רגע כדי להצליח לעשות את המוטל עליו, כי אחר כך יהיה עליו לתת דין ווחשבו על הכל!

מקור: הרב שלמה לונשטיין שליט"א